

Kokeessa saa käyttää laskinta. Jokainen tehtävä on kuuden pisteen arvoinen. Osatehtävien painoarvo on aina yhtäsuuri ellei painoja ole erikseen annettu.

Tehtävät

TEHTÄVÄ 1 Harmoniset luvut $H_1, H_2, H_3, \dots$ määritellään muodossa

$$H_1 = 1, \quad H_2 = 1 + \frac{1}{2}, \quad H_3 = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3}, \dots$$

ja yleisesti $H_n = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}$, kaikille $n \in \mathbb{N}$. Osoita käyttäen matemaattista induktiota, että

$$\sum_{j=1}^n H_j = (n+1)H_n - n,$$

kaikille $n \in \mathbb{N}$.

TEHTÄVÄ 2

(a) Etsi lukujen $a = 22077$ ja $b = 40140$ suurin yhteinen tekijä $d = (a, b)$ ja etsi kertoimet $x, y \in \mathbb{Z}$ s.e. $d = ax + by$.

(b) Määritä $2007^{20} \pmod{11}$.

TEHTÄVÄ 3 Etsi täydellisille kaksijakoisille graafeille $K_{n,m} = (V, E)$, $n, m \in \mathbb{N}$, joille $V = V_1 \cup V_2$ s.e. $|V_1| = n$, $|V_2| = m$, $V_1 \cap V_2 = \emptyset$ ja ei ole olemassa sivua $e = (x, y) \in E$, $x \in V_i$, $y \in V_i$, $i = 1, 2$, a) Eulerin polut ja kierrokset, b) Hamiltonin polut ja kierrokset, ja c) kromaattiset luvut $\chi(K_{n,m})$, jos ne ovat olemassa.

TEHTÄVÄ 4 Suuntaamaton painotettu graafi G on annettu oheisen taulukon avulla.

	a	b	c	d	e	f	g
a	*						
b	40	*					
c	75	90	*				
d	10	105	55	*			
e		40	60	30	*		
f			60	70	10	*	
g			60	20	50	70	*

(a) Etsi lyhin polku a :sta g :hen ja laske sen paino.

(b) Etsi eräs minimaalinen virittäjäpuu ja laske sen paino.

Esitä käyttämäsi algoritmin eteneminen selkeästi.